

♪ song fading ♪

SAŠO VRABIČ

Kosovelov dom Sežana - Velika galerija Ivana Varla 16. maj - 9. julij 2023

SAŠO VRABIČ

Sašo Vrabič (1974), je diplomiral iz slikarstva (1998) in magistriral iz grafike (2001) na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Stroka ga uvršča med vidnejše predstavnike t. i. post-medijskega slikarstva. V njegovih najbolj izraznih delih komentira naravo sodobne informacijske družbe ter razmerja v medčloveški komunikaciji. Kot avtor je sodeloval na številnih selekcioniranih umetniških dogodkih po Evropi, obeh Amerikah, Afriki in Aziji.

Njegova dela so med drugimi v javnih zbirkah Moderne galerije Ljubljana (MG+MSUM), World Bank Institutional Art Program v Washingtonu, Ernst Hilger na Dunaju, Parlamenta Republike Slovenije v Ljubljani, zbirke Imago Mundi Luciana Benettona v Trevisu. Je dobitnik več nagrad in priznanj, med drugimi Prešernove nagrade za študente, Bernekerjeve nagrade, nagrade Year of Rembrandt v Amsterdamu ter bil na več rezidencah v Berlinu, Londonu in Dunaju Ministrstva za kulturo Republike Slovenije. Ukvarja se s slikarstvom ter drugimi oblikami vizualne in zvočne umetnosti. Med drugimi glasbenimi zasedbami je bil od 2001 do 2017, kot vokalni perkusionist - beatboxer, aktiven član vokalne zasedbe Perpetuum Jazzile. Rojen je bil v Slovenj Gradcu, sedaj živi v Ljubljani.

www.vrabic.si

*na platnicah detajla iz:

- 2500 tonski plavalci (s podnapisi), 2022, olje na platno, 150 x 100 cm
- Oder, 2006, akril, letraset na platno, 65 x 108 cm

foto: Brut Carniollus

SAŠO VRABIČ: V OBLAKU

Vasilij Kandinski je ustvarjanje utemeljeval kot notranjo nujo. Sašo Vrabič ta notranji klic prepleta z umetniško senzibilnostjo, ki od njega terja refleksijo in odgovor na družbeno situacijo. Njegove slike so polne realnosti, so celo njen odsev. Sporočajo resnico in jo dajejo v razmislek, z občutkom in namenom, da bi jo dojel tudi gledalec, da bi se zavedal časa, ki ni le superlativen v tehnološkem napredku in kapitalistični naravnosti, ampak posega v naša življenja, nas medsebojno oddaljuje in nas tako prikrajša za toplino, žlahtnost in potrebnost humanističnih vrednot. Smo »ujetniki« sedanjosti, v kateri živimo, po eni strani nelagodno, po drugi pa udobno, »v oblaku«, ko lahko preko interneta dostopamo do najrazličnejših podatkov in v hipu odplavamo v prostranstva svetovnega dogajanja. Kakšno protislovje se v tem skriva! Je čas, ki daje in hkrati jemlje, ki omogoča in hkrati omejuje. Na nas je, da poiščemo smisel obstajanja, da se zavemo lepote preteklega, tradicionalnega, celo večnega in hkrati gradimo odnos z novim in drugačnim.

Sašo Vrabič, ki je najprej odličen slikar, pa tudi fotograf, videast, grafik, risar, oblikovalec, glasbenik, oblikovalec zvoka in še marsikaj, polnomočno živi v času, preteklem in sedanjem. V njegovi ustvarjalni percepciji ima pomembno in nenadomestljivo mesto klasična slika, a avtor ji odpira tudi vedno nove izrazne poti. Tako medijsko čistost nadgrajuje z rešitvami, ki posegajo na druga področja in vnašajo sodobni tehnološki pridih. Avtorsko izvedbena unikatnost, odprtost za svojstvene načine, pristope in metode nedvomno izvirajo iz bogastva izkušenj, pripadajočih področjem njegovega raznolikega delovanja, njegovi multidisciplinarnosti.

Vrabičeva likovna dela se spreminjajo, saj mu je ustvarjanje nenehen odziv in hkrati izziv. Čeprav njegova poetika zajema različna tematska izhodišča, ostaja v polju figuralnega slikarstva. Motivno snov namreč črpa iz zaziranja vase, iz analiziranja družinskega utripa in spremljanja širšega družbenega dogajanja. Človeški lik, ki je osrednji akter dogajanja, njegov sogovorec in zaupnik, vpenja v prostor in čas, v subtilno percepcijo humanističnih vrednot in informacijsko-tehnološkega napredka ter ga tako zaznamuje z angažiranostjo in s sporočilno kompleksnostjo. Odlično obvladanje metjeja pa mu omogoča, da z izrazno močjo nadgrajuje in presega njegovo pojavnost, da pove več.

Dela, ki oblikujejo razstavo z naslovom *V oblaku* so dialog med človekom, človeško naravo in naravo. V njih je prisotna še drugačna narava. V slikarsko podobo namreč vstopa tudi virtualna, ki se manifestira skozi podnapise. Ti so vzeti iz različnih serij in filmov, opisujejo pa zvok oziroma glasbo in so še posebej namenjeni gluhih in naglušnim. So sporočilo in hkrati

dodatna dimenzija slike, so paralela še enemu mediju, so reaktualizacija klasične slike, najpogostejše ustvarjene v »arhaični« oljni slikarski tehniki. Izkušnje in resničnosti drugih medijev vstopajo vanjo ter ji dajejo dodatno reinterpretacijsko vrednost. Nastaja dialog med podobo in besedo. Slednja ima sporočilno vrednost, hkrati pa je vsaka črka tudi tipografski znak s svojo vizualno pojavnostjo, s svojo obliko. V delih Saša Vrabiča si slikarska preudarnost in aktualnost podajajta roko ter postajata živost podobe – slika neke dobe.

V razstavno predstavitev je vključena tudi slika »Oder« iz leta 2006, ki je bila na nek način povod za novo serijo del. Ustvarjena je v tehniki akrila in letraseta na platno. Avtor pravi, da se navezuje na njegovo glasbeno prakso, takrat, ko je oder postal bolj pogost prostor ustvarjanja, kot galerije. Pri tej sliki je uporabil letraset črke, ki se nanašajo s pritiskom svinčnika na folijo, da črka odstopi in se prilepi na zeleni nosilec. To je metoda, ki je zaradi napredka v tehnologiji, noben grafični oblikovalec, arhitekt ali tehnik ne uporablja več. Dodatno črtno lakiranje s svetlečim lakom na sliki poudarja občutek ekrana, podnapis pa sugerira na sicer izmišljen prizor iz filma.

Slika »Oder« je zasnovana v obliki ležečega formata, vse nove slike pa so pokončnega formata. Avtor je na tak način želel svet likovne umetnosti približati gledalcu, ki je vsak dan zasut z neštetimi vizualnimi informacijami. Postaja namreč iskalec hipnih podob in zvočnih vtisov, saj je nenehno priklopljen na telefonski ekran. Da bi slikar vendarle pritegnil pozornost gledalca, da bi ga iz kaotičnega vizualno zvočnega okolja povabil v svoj umetniški svet, se je odločil za slikovni ekran, ki je blizu telefonskemu. S tem je naredil prvi korak do publike oziroma je vzpostavil komunikacijski most. Preko rutinskega izhodišča je priklical gledalčevo pozornost in mu odprl drugačna, avtorsko intimna likovna obzorja.

Vrabič polnomočno živi aktualni ustvarjalni trenutek, preizkuša novo in drugačno, a klasični slikarski medij, povezan z umetniško tradicijo realističnega izraza je neločljivi del njegove ustvarjalne poti. Z izjemno likovno senzibiliteto se podaja v izbran motivni svet, v njem odkriva dovršenost, skladnost in lepoto, vse to prenaša na slikarsko platno ter vedno ob tem dosega avtorsko svojstven, intimističen interpretativni naglas. Prav figura, potopljena v morske globine je tista, s katero še ni povedal vsega. Zato se je z njo ponovno potopil v prosojno tekočino vode, v kateri odsevajo žlahtne barvne vrednosti, tudi tiste, ki objektivizirajo svetlobo. Ta potuje po telesu figure, osvetljuje posamezne dele in razkriva slikarjevo odlično obvladovanje kanonov klasičnega figuralnega podobotvorja, v podvodni atmosferi lebdečega telesa, podanega skozi niz uprizoritvenih pogledov. Z natančno in premišljeno poteznostjo sledi oblikam ki izgrajujejo njihovo predstavno jasnost. Prizore uteleša s tekočo obrisno linijo, ki potone pod občuteno barvno modelacijo, v barvni pestrosti in intenziteti, v bogastvu tonskega stopnjevanja, v mehkih, subtilnih barvnih prehodih in žlahtnih niansah.

Slikarjev kolorit je odsev naravo posnemajočih barvnih vrednosti, naglašanih z osebnim prefinjenim občutkom in s sposobnostjo sledenja nenehno se spreminjajočim svetlobnim igram. Avtorjevo zanimanje za svetlobo; efekti osvetlitve, delovanje svetlobe in sence so zelo učinkovit način podajanja telesnosti in atmosferičnosti. Slikarjevo ukvarjanje s svetlobo dobi pomembno dodatno potrditev z razstavnim dogodkom, ki se bo zgodil prav na mednarodni dan svetlobe.

V vodni masi je telo še vedno barvno in oblikovno dovršeno, estetsko in svojstveno, »plavajoče« skozi svetlobna zanimanja in skozi vodno maso, ki se pojavlja razpeta med barvno konkretnostjo in transparentnostjo prefinjenih lazurnih nanosov. Voda mestoma kot tančica prekriva telo ter mu s tem daje dodatno dražestnost. Predvsem pa telo v vodi učinkuje sproščeno. Poudarek je na njegovih različnih pozicijah ter na lahkotnosti in gibkosti, s tem pa na svobodi. Občutek za zunanjo lepoto in popolnost je presežen z razmišljujoče poglobljenimi in sporočilno močnimi izpovedmi. S tem avtor dokazuje, da njegovo slikarstvo presega zgolj izostrene likovne-estetske norme.

Vrabičeva figura pa biva tudi v drugih in drugačnih okoljih. Je »izklesano« moško telo pred gozdno kuliso, v temeljni pojavnosti prikazano telo nad pokrajino, ki govori o uničujoči moči človeka nad naravo, so ptice na nebu ... Izvedbena bravura pa ob discipliniranosti poteze govori tudi o njeni odločnosti, mestoma o ekspresivno naglašeni izživetosti, o potegih, ki celo objektivizirajo gibanje. Skratka, barvna in oblikovna dovršenost nastopata skozi slikarsko živost in prinašata pomenljivost.

Avtor nas vabi na razstavo, na kateri se zdi, da nam vrti film življenja, da zaustavlja njegove posamezne sekvence. Postavlja kadre, v katerih se odvija dialog med figuro in naravo, tako v obliki diptihalnih postavitev kot tudi simbioze dveh nravi prezentacije na eni sami slikovni površini.

Sašo Vrabič je tankočuten opazovalec civilizacijskih sprememb. Zaveda se njihovih pasti, jih predoči gledalcu, a iz njih vendarle tudi jemlje, da bi deloval v duhu časa, da bi umetniška dela približal ljudem. Opozarja na premike in preobrate, hkrati pa ohranja odprtost, pravo mero odprtosti za novosti. Na svojih slikovnih odrih vzpostavlja intermedijski postmoderni svet, v katerega vstopa z izjemno subtilnostjo in hkrati z intimno ter kleno ustvarjalno držo, znotraj katere imajo poseben pomen simbolne rešitve.

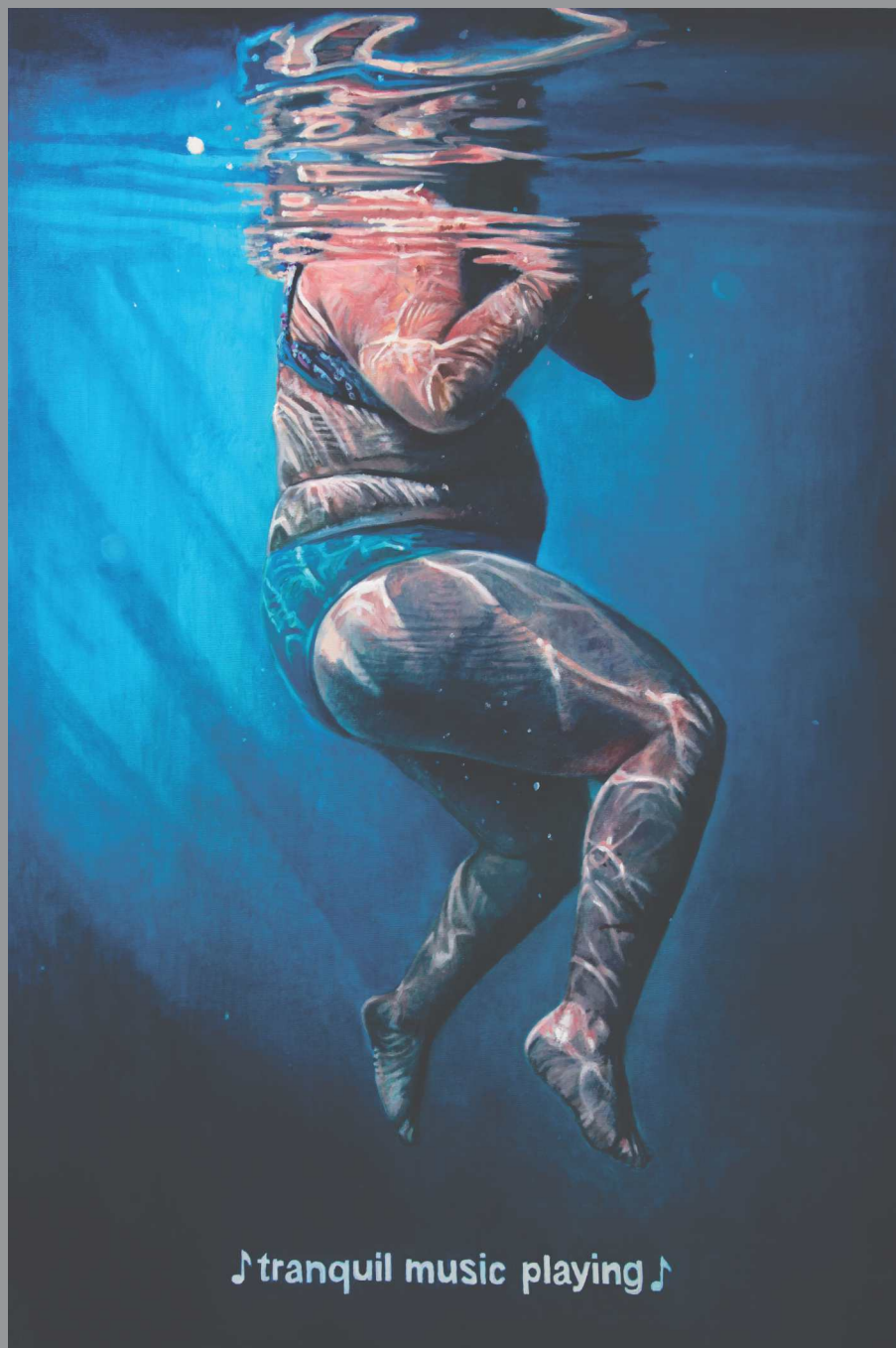
Njegova razstava »V oblaku« je dokaz več, da umetnost ne nastaja v inkubatorju, izolirana od zunanje resničnosti. »V oblaku« je namreč resničnost, ki nam je blizu, ki je pogosto absurдна in umetnik nas preko likovnih del o njej ozavešča.

Anamarija Stibilj Šajn

♪ dramatic music rising ♪

Vsakodnevni crescendo, 2023, olje, platno, 150 x 100 cm

30 milj od obale (s podnapisi), 2022-23, olje na platno, 150 x 100 cm

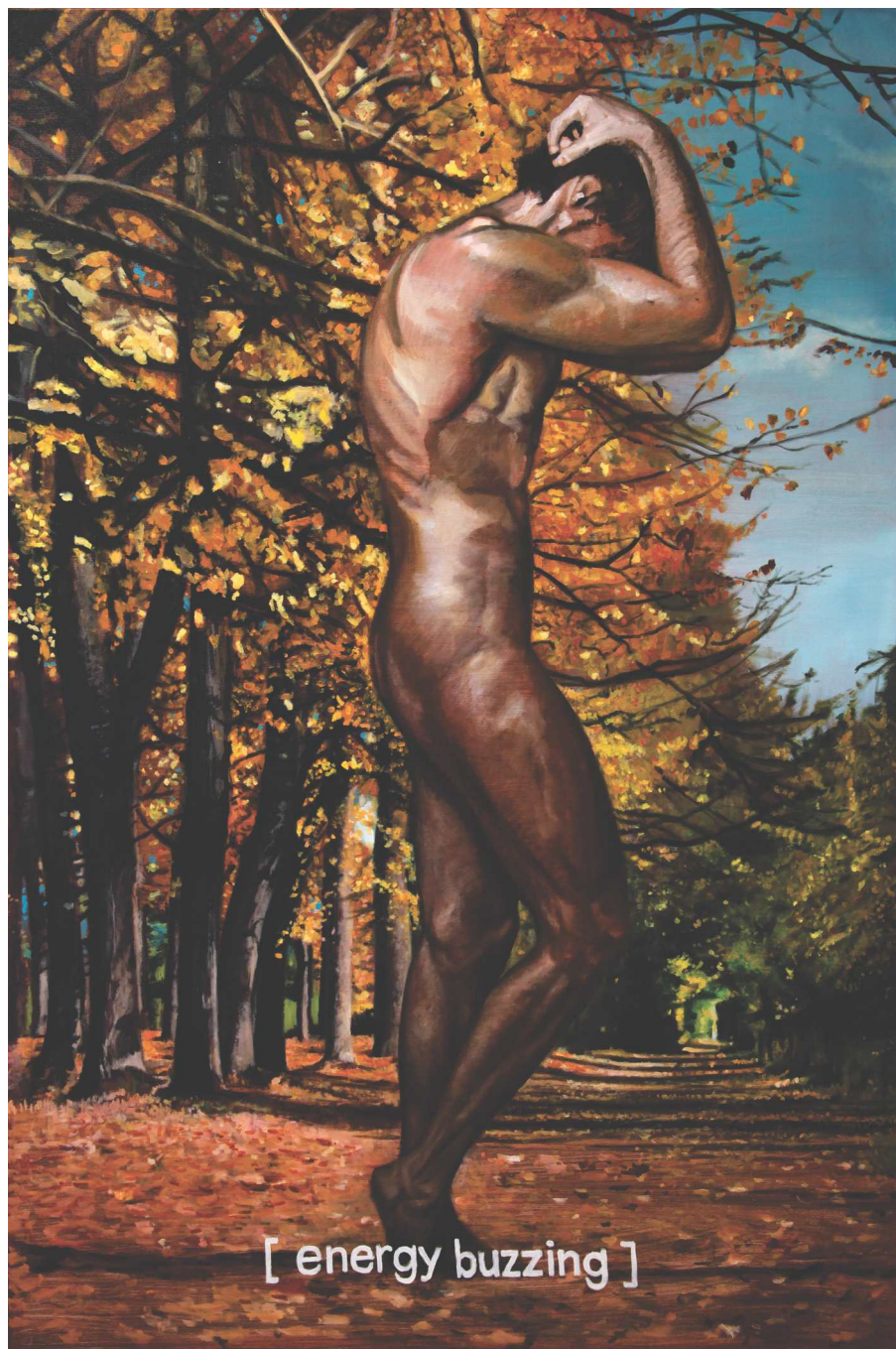
Terra Bites, 2023, olje, platno, 150 x 100 cm

Dolga pot domov, 2023, olje na platno, 150 x 100 cm

Pod, nad, v, 2022, olje na platno, 150 x 100 cm

Virtualni gozd, 2022, olje na platno, 150 x 100 cm

put them on a stage tell
they're singers.

Izdal Kosovelov dom Sežana. Zanj: Katja Jordan
Avtor besedila: Anamarija Stibilj Šajn
Fotografije: arhiv avtorja
Oblikovanje in priprava za tisk: Simon Kastelic
Naklada 100 izvodov
Tisk: Demago d.o.o., Maribor
Sežana, maj 2023

